

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 21.10.2008
KOM(2008) 656 endelig

GSP+

**Rapport om status over ratificeringen og overvågningsorganernes henstillinger
vedrørende konventionerne i bilag III til Rådets forordning (EF) nr. 980/2005 af 27. juni
2005 om anvendelse af et arrangement med generelle toldpræferencer (GSP-
forordningen) i de lande, der blev omfattet af den særlige ansporende ordning for
bæredygtig udvikling og god regeringsførelse (GSP+) ved Kommissionens afgørelse af
21. december 2005**

{SEK(2008) 2647}

(forelagt af Kommissionen)

DA

DA

GSP+

**Rapport om status over ratificeringen og overvågningsorganernes henstillinger
vedrørende konventionerne i bilag III til Rådets forordning (EF) nr. 980/2005 af 27. juni
2005 om anvendelse af et arrangement med generelle toldpræferencer (GSP-
forordningen) i de lande, der blev omfattet af den særlige ansporende ordning for
bæredygtig udvikling og god regeringsførelse (GSP+) ved Kommissionens afgørelse af
21. december 2005**

{SEK(2008) 2647}

EU'S ARRANGEMENT MED GENERELLE TOLDPRÆFERENCER (GSP)

Den Europæiske Unions arrangement med generelle toldpræferencer er et arrangement med præferencehandelsordninger, som EU anvender til at give udviklingslande præferenceadgang til sine markeder. Det er et vigtigt redskab under EU's handelspolitik, som hjælper disse lande med at mindske fattigdommen ved at hjælpe dem med at skabe indtægter gennem handel.

EU vedtog GSP, efter at det på De Forenede Nationers Konference om Handel og Udvikling (UNCTAD) i 1968 blev anbefalet at skabe et arrangement med generelle toldpræferencer, som indebærer, at industrilandene giver handelspræferencer til alle udviklingslande. I WTO/GATT-systemet er GSP dækket af beslutningen om differentieret og gunstigere behandling, gensidighed og øget deltagelse for udviklingslandenes vedkommende (den såkaldte "bemyndigelsesbestemmelse").

EU's GSP er et ikke-gensidigt og ikke-diskriminerende arrangement med generelle præferencer for udviklingslandene, som har til formål:

- at øge udviklingslandenes eksportindtægter
- at fremme deres industrialisering
- at sætte skub i deres økonomiske vækst.

EU's GSP er det mest gunstige blandt alle industrilandenes GSP-ordninger. Det giver enten toldfri adgang eller toldnedsættelse for ca. 6 400 varer, der importeres fra de 177 lande og områder, der er begunstiget af GSP.

EU's nye reviderede GSP-arrangement trådte i kraft den 1. januar 2006. Det er enklere og mere gennemsigtigt og pålideligt. Antallet af ordninger under GSP er blevet reduceret fra fem til tre. Det generelle GSP-arrangements dækning blev udvidet til en række nye varer, hovedsageligt i landbrugs- og fiskerisektoren, af interesse for udviklingslandene. Anvendelsesperioden er blevet forlænget for at opnå større forudsigelighed.

En ny særlig ansporende ordning for bæredygtig udvikling og god regeringsførelse, "GSP+", blev oprettet til fordel for særligt sårbare lande, der har ratificeret og effektivt gennemført en række centrale konventioner om menneskerettigheder og arbejdstagerrettigheder, bæredygtig udvikling og god regeringsførelse. Den dækker 6 400 varer, som har toldfri adgang til EU. Det ansporende GSP+-arrangement blev behandlet som en hastesag og trådte i kraft den 1. juli 2005 som en midlertidig foranstaltning. Listen over lande, der var berettiget til begunstigelse under GSP+, blev bekræftet ultimo 2006 gennem en vurdering af deres effektive gennemførelse af de væsentlige internationale konventioner om menneskerettigheder og arbejdstagerrettigheder, miljøbeskyttelse og god regeringsførelse.

DEN SÆRLIGE ANSPORENDE ORDNING FOR BÆREDYGTIG UDVIKLING OG GOD REGERINGSFØRELSE (GSP+)

På tidspunktet for oprettelsen af det nye ansporende GSP+-arrangement var Europa-Kommissionens mål:

- at bruge international handel som et middel til at fremme økonomisk vækst og imødekomme behovet for bæredygtig udvikling på en positiv måde

- at gøre "GSP+" enklere, lettere at overvåge og mere åben end den foregående særlige ansporende GSP-ordning, samtidig med at den fuldt ud er i overensstemmelse med EU's målsætninger vedrørende bæredygtig udvikling og god regeringsførelse.

Derfor er det nye ansporende GSP+-arrangement udformet således, at det er til fordel for særligt sårbare lande, der har ratificeret og gennemført en række centrale konventioner om menneskerettigheder og arbejdstagerrettigheder, bæredygtig udvikling og god regeringsførelse effektivt. Handelspræferencerne under GSP+ gives til et udviklingsland, som har ratificeret og effektivt gennemført de konventioner, der er opført i del A i bilag III i Rådets forordning (EF) nr. 980/2005 (GSP-forordningen) (FN's konventioner om menneskerettigheder og ILO's grundlæggende arbejdsnormer), og mindst syv af de 11 konventioner, der er opført i del B i bilag III (bæredygtig udvikling og god regeringsførelse), og forpligter sig til inden den 31. december 2008 at ratificere og effektivt gennemføre de konventioner, der er opført i del B i bilag III, og som det endnu ikke har ratificeret og effektivt gennemført.

Forenklingen af GSP+ sikres ved at basere kriterierne for at blive begunstiget på ratificering og effektiv gennemførelse af konventioner, der er vedtaget på internationalt plan. Det er lettere at overvåge GSP+, fordi der findes pålidelige evalueringsmekanismer/vurderingsmekanismer til overvågning af gennemførelsen af disse konventioner. Det er også mere åbent, fordi overvågningen og evalueringen af overholdelsen af arrangementets krav er baseret på relevante internationale organisationers offentliggjorte rapporter og observationer. Der skal dog mindes om, at vurderingen afhænger af, at der er adgang til rapporter, der dækker den relevante anvendelsesperiode for forordningen.

Som det fremgår af GSP-forordningen, er den særlige ansporende ordning baseret på en helhedsopfattelse af begrebet bæredygtig udvikling, som det fremgår af internationale konventioner og instrumenter som for eksempel FN's erklæring om retten til udvikling fra 1986, Rio-erklæringen om miljø og udvikling fra 1992, ILO-erklæringen om grundlæggende principper og rettigheder på arbejdet fra 1998, FN's millennium-erklæring fra 2000 og Johannesburg-erklæringen om bæredygtig udvikling fra 2002. Derfor er det de udviklingslande, som på grund af mangel på diversificering og utilstrækkelig integration i det internationale handelssystem er mest sårbare – et aspekt, som vurderes på grundlag af nedennævnte objektive kriterier - og som påtager sig forpligtelser og et ansvar i forbindelse med ratificering og effektiv gennemførelse af de væsentlige internationale konventioner om menneskerettigheder og arbejdstagerrettigheder, miljøbeskyttelse og god regeringsførelse, der bør være omfattet af supplerende toldpræferencer. Disse præferencer har til formål at fremme yderligere økonomisk vækst og derved imødekomme behovene for bæredygtig udvikling på en positiv måde.

Det ansporende GSP+-arrangement blev behandlet som en hastesag og trådte i kraft den 1. juli 2005 som en midlertidig foranstaltning. Som det fremgår af GSP-forordningen var de udviklingslande, som allerede opfyldte kriterierne under den særlige ordning for bæredygtig udvikling og god regeringsførelse på det tidspunkt, hvor GSP-forordningen trådte i kraft, derfor omfattet af denne ordning fra juli 2005. De blev derfor midlertidigt opført som begunstigede lande. De fortsatte med at være omfattet af præferencerne, hvis Kommissionen i forbindelse med deres formelle anmodning bekræftede, at de opfyldte betingelserne herfor, inden 15. december 2005.

I overensstemmelse med kriterierne for begunstiggelse under GSP+, jf. artikel 9, stk. i GSP-forordningen, kan et land blive omfattet af præferencerne under den særlige ansporende ordning for bæredygtig udvikling og god regeringsførelse, hvis det:

- har ratificeret og effektivt gennemført de konventioner, der er opført i del A i bilag III, og
- har ratificeret og effektivt gennemført mindst syv af de konventioner, der er opført i del B i bilag III, og
- forpligter sig til inden den 31. december 2008 at ratificere og effektivt gennemføre de konventioner, der er opført i del B i bilag III, som det endnu ikke har ratificeret og effektivt gennemført, og
- giver tilsagn om at opretholde ratificeringen af konventionerne og deres gennemførelsesbestemmelser og -foranstaltninger, og accepterer regelmæssigt at overvåge og kontrollere gennemførelsen heraf i overensstemmelse med gennemførelsesbestemmelserne i de konventioner, det har ratificeret, og
- betragtes som et sårbart land.

Kriterierne for sårbarhed er fastsat i GSP-forordningens artikel 9, stk. 3, og bestemmer, at et sårbart land er et land:

- som ikke er klassificeret af Verdensbanken som et højindkomstland i tre på hinanden følgende år, og hvor de fem største afsnit af dets import til Fællesskabet under GSP udgør mere end 75 % i værdi af dets samlede import under GSP, og
- hvis import til Fællesskabet under GSP udgør mindre end 1 % i værdi af den samlede import til Fællesskabet under GSP.

Det er de data, der var tilgængelige den 1. september 2004, der benyttes som et gennemsnit over tre på hinanden følgende år.

STATUS I APRIL 2008

I henhold til GSP-forordningens artikel 9, stk. 4, følger Kommissionen ratificeringen og den effektive gennemførelse af de konventioner, der er opført i bilag III. Inden udløbet af anvendelsesperioden for denne forordning og i god tid før drøftelserne om den næste forordning, forelægger Kommissionen en rapport for Rådet om, hvor langt ratificeringen af sådanne konventioner er nået, med henstillinger fra overvågningsorganerne.

Nærværende rapport skal derfor afspejle den aktuelle status (april 2008) med hensyn til ratificering og effektiv gennemførelse af de konventioner, der er opført i GSP-forordningens bilag III, i de 15 lande, der er begunstiget under GSP+-ordningen.

Overvågningen og evalueringen af effektiv gennemførelse af GSP+-ordningen bør baseres på de resultater, der nås frem til ved hjælp af de overvågningsmekanismer, der er fastlagt af relevante internationale organisationer som f.eks. FN, ILO og andre organisationer, samt de overvågningsmekanismer, som konventionerne selv indeholder bestemmelser om, og som organisationerne har gjort offentligt tilgængelige. Dette giver en utvetydig og upartisk

kontrolproces. Kontrollen er baseret på rapporter, som disse organisationer har offentliggjort mellem december 2005 og april 2008.

Kommissionen vedtog den 21. december 2005 en afgørelse om oprettelse af en liste over begunstigede lande under GSP+¹. Lande, som indgav den krævede formelle ansøgning om at blive begunstiget under GSP+ inden fristen den 31. oktober 2005 og opfyldte kravene i GSP-forordningen, blev omfattet af det ansørende GSP+-arrangement.

Listen omfattede 15 lande fra:

- Latinamerika: fire lande i Det Andinske Fællesskab (**Bolivia, Colombia, Ecuador og Peru**), seks centralamerikanske lande (**Costa Rica, El Salvador², Guatemala, Honduras, Nicaragua, Panama og Venezuela**),
- Østeuropa (Republikken **Moldova³** og **Georgien**),
- Asien (**Sri Lanka og Mongoliet**).

A. Status i ratifikationen

Næsten tre år efter at disse lande blev begunstiget under GSP+, er status i ratifikationen som følger:

- Alle de begunstigede lande har nu ratificeret alle de konventioner, der er opført i del A i bilag III.
- En række lande, som ikke havde ratificeret konventionerne i del B i bilag III, er i færd med at gøre det. I juli 2005 havde ingen af de 15 begunstigede lande under GSP+ ratificeret alle 11 konventioner i del B; i april 2008 havde ti lande (Bolivia, Costa Rica, Ecuador, Sri Lanka, Mongoliet, Nicaragua, Panama, Peru, El Salvador og Moldova) ratificeret alle konventionerne i del B; fire lande (Colombia, Guatemala, Honduras og Venezuela) har ratificeret alle konventioner undtagen én, mens Georgien stadig mangler at ratificere to konventioner.

B. Status med hensyn til effektiv gennemførelse

Hvad angår effektiv gennemførelse af henstillingerne fra ILO's og FN's overvågningsorganer, afslører bilag IV i det arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene, der ledsager denne

¹ Kommissionens afgørelse af 21. december om listen over begunstigede lande, som opfylder betingelserne for den særlige ansørende ordning for bæredygtig udvikling og god regeringsførelse, jf. artikel 26, litra e), i Rådets forordning (EF) nr. 980/2005 om anvendelse af et arrangement med generelle toldpræferencer.

² Da El Salvador den 24. oktober 2005 indsendte sin ansøgning om at blive optaget på den endelige liste over begunstigede lande, som opfylder betingelserne for GSP+, var landet det eneste, som i overensstemmelse med GSP-forordningen påberåbte sig uforenelighed mellem landets forfatning og bestemmelserne i ILO-konvention nr. 87 og 98. El Salvador ratificerede i september 2006 de resterende konventioner.

³ Den 21. januar 2008 udstedte Rådet forordning (EF) nr. 55/2008 om indførelse af autonome handelspræferencer for Republikken Moldova (i det følgende benævnt "Moldova") til afløsning af de generelle præferenceordninger, som Moldova før havde ret til at gøre brug af. Forpligtelserne vedrørende ratificering og effektiv gennemførelse af de konventioner og protokoller, der er opført i bilag III til GSP-forordningen, blev erstattet af forordning (EF) nr. 55/2008.

GSP+-rapport, forskellige mangler i gennemførelsesprocessen, men det fremgår dog, at status generelt er tilfredsstillende.